

Referat

Sak: Norsk NBM referansegruppe

Møtedato/sted:
04.11.2022/ Nydalen

Deltakere:
Cato Larsen, Kristin Rasdal, Bård Mageli, Jakob
Boye Løland Ørbæk, Kjerstin Dahl Viggen, Jan
Olav Bjørkøy (for Øystein Bosdal Andreassen)

Statnett: Eivind Lindeberg, Nina Wahl Gunderson,
Sveinung Fossnes, Cecilie Seem, Lill Sandvik,
Knut Gommæs og Lars Olav Fosse

Fifty: Kristina Rem, Lena Drevsjø

Fraværende: Arvid Bekjorden, Frode Baasland,
Stian Henriksen, Alexander Kellerer

Ansvarlig/adm. enhet:

Kopi til:
Alle deltagere. Kopi legges på Statnett.no

Vår referanse:

Neste møte:
Januar/februar 2023

Dato:
04.11.2022

Saksliste

#	Tid	Sak	Ansvarlig
1.	09:30 – 09:40	Velkommen, agenda, referat fra sist møte Da det var flere nye, startet vi med en kort presentasjonsrunde. Agenda og referat godkjent.	Lars Olav Fosse
2.	09:40 – 10:10	Status 15 min MTU prosjektet, intradag auksjon på 15 eller 60 min? Ramping med ulik tidsoppløsning i ulike markeder Se presentasjon. Flere av medlemmene ønsket at børsene ble invitert på neste møte for å kunne gå litt mer i dybden på intradag, f.eks. hvilke produkter	Lars Olav Fosse

#	Tid	Sak	Ansvarlig
		<p>som vil tilbys av børsene og hvordan handel på tvers av prisområder med ulike tidsoppløsning vil foregå.</p> <p>Avhengigheten mellom flow based, mFRR EAM og 15 min tidsoppløsning kan være interessant å gå mer i dybden på neste møte</p> <p>Siden ramping metoden ikke var sendt på høring ennå, var det begrenset hvor dypt inn i materien vi kunne gå nå. Dette kan også være et tema på neste møte.</p>	
3.	10:10 – 11:15	<p>mFRR EAM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Transisjonsfasen, tidslinje for overgang til nye meldingsformat og markeder • Vilkår mFRR – referansepris dersom vi ikke klarer å aktivere med bud • Vilkår for Driftsforstyrrelsesreserver <p>Se presentasjon. Spørsmål og diskusjon under møtet:</p> <p><i>Transisjonsperioden</i></p> <p>Bli det blir nytt eller gammelt meldingsformat under transisjonsfasen? Alle aktører får utdelt en egen dag for å gjennomføre transisjon over fra gammelt til nytt budformat i løpet av perioden. Statnett må støtte begge format gjennom hele perioden, men hver enkelt aktør får en dato de gjør overgangen på.</p> <p>Statnett ønsker tilbakemelding på hvilke data aktørene ønsker å få direkte og hva man går til Transparency Platform for å finne.</p> <p>Implementeringsbonus ønskes velkommen av aktørene. Også for de store aktørene vil en slik bonus ha betydning.</p> <p><i>Mulig behov for referansepris for mFRR og ubalanser</i></p> <p>Day ahead prisen kan være en god referansepris da den er transparent og kjent. Intradagmarkedet er tettere på driften og kan bli relevant, særlig når vi får intradag auksjon.</p> <p>Bård Mageli: Ønsker at metoden for referansepris blir mest mulig lik i Norden.</p> <p><i>Vilkår for DFR</i></p> <p>Cato Larsen: Kan man legge inn at man kan regulere inn i løpet av en time eller to? Eivind Lindeberg: Det er 15 min som gjelder. Vi ønsker DFR for å løse dimensjonerende hendelse – må få effekt kjapt. Grovt sett er det RKOM B og sesong som vil utgjøre dette markedet.</p>	Lill Sandvik, Nina Wahl Gunderson, Sveinung Fossnes

#	Tid	Sak	Ansvarlig
		<p>Bård: Hvordan håndterer man avkortning dersom man ikke kan levere?</p> <p>Nina Gunderson: Det vil være ukesavregning, så avkortningen vil være den samme dersom man ikke leverer inn bud i aktiveringsmarkedet.</p> <p>Aktørene vil levere inn bud i mFRR EAM. Budene ikke legges inn i algoritmen, men aktiveres manuelt.</p> <p>Jakob Ørbek: Kan man levere inn bud uten å ha fått tilslag på kapasitet?</p> <p>Eivind: Det har ikke vært med i designet – har ikke vært tenkt som en ventil for bud som ikke klarer kravene i mFRR. Imidlertid klarer jeg ikke se klare argumenter mot. Inntektene til dem som leverer inn DFR bud kommer nok først og fremst fra kapasitetsmarkedet, så neppe så mange som vil legge inn DFR bud uten først å ha fått tilslag i kapasitetsmarkedet.</p> <p>På sikt skal det være en prekvalifisering, men vi rekker ikke å få til for mFRR EAM. Vi har nå en dialog med aktørene.</p> <p>Bård: Vil pay per bid prising av DFR påvirke pris for mFRR?</p> <p>Cecilie Seem: Vi har ikke konkludert ennå om pris på DFR skal ha påvirkning på mFRR prisen. Når vi knytter oss til MARI vil det være helt separat.</p> <p>Bård: Skeptisk til pay as bid. Det vil være en barriere for å få inn nye aktører i markedet.</p> <p>Cecilie: I utgangspunktet er det krevende å få godkjenning for slike spesialprodukter, men vi oppfatter at vi trenger det, i hvert fall i en overgangsfase.</p>	
4.	11:15– 11:45	<p>mFRR EAM - Fallback-scenario håndtering, trening og testing</p> <p>Se presentasjon</p> <p>Bård: Dersom det er et problem og kommunikasjonen fra oss svikter. Hva skjer da?</p> <p>Sveinung: Dersom all kommunikasjonen faller ned mellom oss og aktørene, er vi på en helt manuell aktiveringsprosess. Da har vi Landssentralens</p>	Sveinung Fossnes

#	Tid	Sak	Ansvarlig
		<p>meldingstjeneste. Der legger vi ut en melding og det genereres en mail.</p> <p>Cato: Men man må over på telefon slik at operatørene ute på driftssentralene får beskjed. En mail er ikke tilstrekkelig.</p> <p>Bård: Det beste er å sende ut en SMS til så mange som mulig.</p> <p>Kjerstin Dahl Vigen: Vi må ha en prosessbeskrivelse og verktøybeskrivelse for alle scenarier. Det må også testes.</p> <p>Dersom internet er nede så må man også ha en prosessbeskrivelse dersom det må over på det rent manuelle – inkl. satellittelefon.</p> <p>Jakob: Ang. scenariet der det ikke er nok bud, så må tilstrekkelige ressurser må hentes inn i kapasitetsmarkedet.</p> <p>Sveinung: Det er planen, men vi må ha mulighet til å håndtere uforutsette scenarier.</p> <p>Kjerstin: Kan være aktuelt å holde en presentasjon om Hydro sine erfaringer i et senere møte.</p> <p>Jakob: For oss hadde det vært interessant å kjøre en hel dag hvor vi får faktiske aktiveringer tilbake. Da kan vi teste om vi har tatt hensyn til alt i budutvelgelsen.</p>	
5.	11:45 – 12:15	<p>Utvikling av Fifty Web</p> <p>Se presentasjon</p> <p>Opplasting av XML blir en ny funksjon i Fifty Web. Fifty vil gjerne ha tilbakemelding på hva som ser bra ut og hva som kan forbedres.</p> <p>Systemet gjør en prescanning av fila for å sjekke at det er rett type fil, sikkerhetssjekker etc. Deretter skjer valideringa av budene.</p> <p>Dersom noe ikke blir validert OK, vil hele fila bli avvist. Da må man sende inn på nytt i stedet for at deler av fila blir akseptert.</p> <p>Kjerstin: Får man nøyaktig beskjed hvor feilen ligger?</p> <p>Kristina: Det er ikke skissert i detalj, men det skal være enkelt å rette opp.</p>	Kristina Rem, Fifty

#	Tid	Sak	Ansvarlig
		<p>Sveinung: Jeg tenker det skal være tilsvarende som for ECP.</p> <p>Kristina: Vi vil lage gode filter slik at man kan se utvalg av filen/budene i displayet i FiftyWeb. Noe informasjon må tas ut slik at det skal være mulig å vise på en fornuftig måte.</p> <p>Jakob: For vår del kan det være best å se den tekniske linken og så må man heller inn på selve budet for å se prisen.</p> <p>Bård: Kan det være en ytelsesutfordring her?</p> <p>Kristina: Når XML-fila lastes opp, må brukeren tåle litt ventetid, men ellers er planen at responstiden er tilfredsstillende.</p> <p>Kristina: Er det interesse for en oppsummeringsmelding når man har lastet opp en fil og fått den godkjent?</p> <p>Jakob: Ja, det er også en fin mulighet til å sjekke bud som også er sendt inn via ECP og en slik oppsummeringsmeldinger veldig bra. Er det mulig å slette bud i FiftyWeb?</p> <p>Kristina Ja, det er det. I mFRR EAM vinduet kan man gjøre det.</p> <p>Bård: Dersom du ønsker å kopiere fremover i tid, er det aktuelt særlig for små aktører.</p> <p>Kristina: P.t. kan man legge inn for et døgn om gangen, ikke lenger frem i tid. I en fil kan man legge inn en lengre periode.</p> <p>Bård: Dersom en skal representere flere aktører? Kan man legge inn for flere aktører samtidig? Kan XML løsningen møte dette?</p> <p>Kristina: Det er et godt poeng. Med ny autentiseringsløsning får man personlig bruker, så da skal det kanskje la seg gjøres. Dette kan jeg sjekke opp. Du trenger ikke logge inn og ut for hver aktør. Med personlig bruker kan du legge inn for alle aktørene. Det skal heller ikke være så vanskelig å legge inn.</p> <p>Bård: Det er en forbedring.</p>	

#	Tid	Sak	Ansvarlig
6.	12:15 – 12:45	Lunsj	
7.	12:45 – 13:00	<p>Ønske om referansegruppe/arbeidsgruppe mFRR EAM</p> <p>Er mange tekniske endringer. Alle regulerobjekter må passe inn. Det er mange måter å bruke det nye systemet, og det er mange spørsmål som ikke er kommersielle, men mer praktiske. Denne typen problematikk kunne vært interessant å diskutere med andre selskaper. Imidlertid er det vanskelig for enkeltaktører å ta kontakt pga at det kan tolkes som et kommersielt samarbeid.</p> <p>Eivind: Jeg tror det er veldig nyttig. Bra at ting kan deles. Vi skal være med på det. Er hovedformålet aktørkontakt?</p> <p>Jakob: Det er det. Dere kan gjerne invitere alle aktører. Før møtet kan vi skissere noen problemstillinger rundt budstrategi uten det kommersielle elementet.</p> <p>Lars kaller inn til et Teams-møte med referansegruppa.</p> <p>Satser på heldagsmøte i desember.</p>	Jakob Ørbek, Statkraft
8.	13:00 – 13:15	<p>mFRR EAM – erfaringer fra shadow operation</p> <p>Se presentasjon.</p>	Eivind Lindeberg
9.	13:15 – 13:30	<p>Tilknytning til MARI</p> <p>Se presentasjon</p> <p>Ønske om å vise litt erfaringstall fra MARI operation i neste møte.</p>	Lars Olav Fosse
10.	13:30 – 14:00	<p>Tilknytning til PICASSO</p> <p>Se presentasjon.</p> <p>Viktig å få kjapp og rett respons på faktisk aktivert aFRR volum. Den informasjon oversendes allerede i dag, men datakvaliteten trenger et løft. Dette er viktig for ytelsen av aFRR reguleringsløyfen sløyfen. Er det noen tekniske begrensninger for å løfte datakvaliteten på BSP side? Dette spørsmål tas med til de tekniske miljøene i egne organisasjoner.</p> <p>God kvalitet av tilbakemeldingen på aktivert aFRR volum er også en forutsetning for at den informasjon kan brukes som avregningsgrunnlag. Dette vil gi et økonomisk insentiv til å aktivere aFRR raskere enn minimumskravet: I perioder der man er in the</p>	Teije Meijer

#	Tid	Sak	Ansvarlig
		<p>money får man marginalpris. I nedrampingsfasen der man er out of the money avregnes man som pay as bid.</p> <p>Hva vil være en god fallback dersom man ikke får inn data på faktisk aFRR? Aktivering på standard profil?</p> <p>Det er rom i reguleringen for å linke mFRR og aFRR bud. Det er imidlertid ikke teknisk trivielt å få til. Hvor viktig er det å få til en slik funksjon?</p> <p>Jakob: Synes det høres ut som en veldig god idé. Kunne det vært implementert som et enkelt attributt i mFRR budet?</p> <p>Eivind: Er enklere kanskje med en link i aFRR budet til mFRR budet.</p> <p>Jakob: Hva om man oppdaterer mFRR budet og ikke aFRR?</p> <p>Eivind: Da ville det kanskje måtte settes utilgjengelig?</p> <p>Dette var første gang referansegruppa diskuterte budgivning i PICASSO og linking mellom bud i MARI og PICASSO. Her vil det være behov for flere runder.</p>	
11.	14:00 – 14:25	<p>aFRR CM – erfaringer med nasjonalt marked, status for nordisk marked</p> <p>Se presentasjon.</p> <p>Nå er det rimelig sannsynlig at vi går i et felles marked med Danmark og Sverige 7. desember. Med Finland er det litt mer usikkert.</p> <p>Skal være møte mellom finsk regulator og Fingrid fredag 4. og møte i NBSC mandag.</p>	Knut Gommæs
12.	14:25 – 14:30	<p>Eventuelt</p> <p>Lars lager en doodle med møtedatoer for februar og mai/juni.</p> <p>Februar-møtet blir fysisk.</p>	

Aksjonspunkter

#	Aksjon	Hvem	Når
1.	Invitere børsene til neste møte samt også ha mer omfattende punkt på ramping	Lars	asap

#	Aksjon	Hvem	Når
2.	Vurdere avhengighet mellom flow-based, mFRR EAM og 15 min MTU samt påvirkning på road map som tema for neste møte	Lars	Før neste møte
3.	Sjekke opp om man kan legge inn bud for flere aktører i samme XML-fil	Kristina	Asap
4.	Kalle inn til Teams-møte om workshop om tekniske sider ved budgiving samt organisere en slik workshop i desember	Lars	Asap
5.	Hente inn erfaringsdata fra MARI og PICASSO som tema for neste møte	Lars og Teije	Før neste møte
6.	Lage doodle for møte i februar og mai/juni	Lars	Asap